

Cultura i Societat

ESPECTACLES | CIÈNCIA | TENDÈNCIES | TRADICIONS | FETS I GENT | CINEMA | TELEVISIÓ

CORREU ELECTRÒNIC cultura.diaridegirona@epi.es

Un llibre analitza el gran impacte de la Primera Guerra Mundial a Girona

► Maximiliano Fuentes estudia els posicionaments dels diferents sectors a «La gran guerra a les comarques gironines»

GIRONA | DdG

El 12 de novembre de 1918, quan va arribar la notícia de la fi de la Primera Guerra Mundial, els obrers de la fàbrica Grober, la més important de la ciutat de Girona, es van manifestar pels carrers més cèntrics. Van acabar el seu recorregut concentrats davant el consolat de França. L'endemà, la manifestació va ser encara més nombrosa.

Aquests esclats d'eufòria davant el triomf aliat i la derrota de l'Imperi alemany a la Primera Guerra Mundial també es van observar a la resta de poblacions de la demarcació de Girona.

Aquestes manifestacions d'alegria en una ciutat allunyada dels fronts de batalla, que havia viscut els quatre anys de conflicte en la neutralitat decretada pel govern espanyol, són reveladors del gran impacte cultural i polític que la Primera Guerra Mundial va tenir a les comarques gironines, com reivindica l'historiador Maximiliano Fuentes (UdG) al llibre *La gran guerra a les comarques gironines*, presentat ahir a la tarda a la biblioteca Carles Rahola de Girona.

Fuentes sosté que la bibliografia acadèmica sobre l'impacte cultural a Girona de la també anomenada Gran Guerra «no va més enllà d'un article dedicat als voluntaris gironins a l'exèrcit francès i alguna referència puntual».

EDDY KELELE

Àngel Duarte, Maximiliano Fuentes i Joaquim Maria Puigverd presenten el llibre.

Així, el doctor en Història de la UdG intenta amb aquest llibre omplir un buit, i reconstruir com els diferents sectors socials, partits polítics i mitjans de comunicació van respondre i es van posicionar davant l'esclat bèl·lic propiciat per l'assassinat el 28 de juny de 1914 a Sarajevo, Bòsnia, de l'hereu al tron dels Habsburg, Francesc Ferran d'Àustria.

L'impacte del conflicte sobre la

Girona de l'època es fa evident quan es descobreix que fins i tot les Fires de Sant Narcís van estar a punt de ser suspeses aquell any. Malgrat la neutralitat decretada pel govern d'Eduardo Dato, president espanyol, l'exitació del moment era tal que alguns intel·lectuals es van allistar voluntàriament per lluitar al front.

El sector aliadòfil va estar representat a Girona per diverses pu-

blicacions, la més destacada de les quals va ser *El Autonomista*, diari fundat i dirigit per Dàrius Rahola, germà de Carles Rahola, afusellat anys més tard (el 1939) després d'un judici militar franquista.

Segons Maximiliano Fuentes, l'«enemistat amb els periòdics germanòfils va ser manifesta i radical», i per això *El Autonomista* no va cessar d'atacar el diari carlista *El Norte*, per les simpaties d'aquest

amb l'Imperi alemany.

«Al llarg dels quatre anys de guerra, bona part de l'arc aliadòfil espanyol va ser acollit a les pàgines d'*El Autonomista*, des de Ramón Pérez de Ayala i Benito Pérez Galdós fins a Andrés González Blanco o Ramon del Valle Inclán», escriu Fuentes.

Fuentes també revisa al llibre les conseqüències d'un conflicte que va tenir massacres com la de la tristament famosa batalla de Verdun, que entre el febrer i el juny de 1916 va costar la vida a 315.000 francesos i 281.000 alemanys.

A Catalunya, els sectors aliadòfils, que havien esdevingut clarament dominants al final de la guerra, van expressar pels carrers la seva eufòria pel triomf aliat considerant que afavoria Catalunya per avançar cap a un nou escenari de plena autonomia.

La conflictivitat social va assolir a Girona el seu punt més elevat el 1919, quan l'increment de preus va arribar a resultar angoixant per als treballadors. El 7 de febrer hi va haver una gran manifestació contra la carestia de la vida, que va ser dissolta per la Guàrdia Civil al carrer Ciutadans.

Fuentes conclou que durant la Guerra Civil del 1936-39 van tornar a aparèixer les disputes que havien marcat els quatre anys llargs de la Primera Guerra Mundial a Europa i a les comarques gironines.

Critiquen per precipitada la cessió a Aragó dels béns de Sixena

► La Universitat de Lleida expressa la seva preocupació davant l'acord firmat per Santi Vila

LLEIDA | EFE

La Facultat de Lletres de la Universitat de Lleida ha expressat la seva preocupació davant l'acord polític assolit entre els governs d'Aragó i Catalunya de devolució de 53 de les 97 peces del monestir de Sixena (Osca), una decisió que la institució acadèmica veu «precipitada».

En un comunicat fet públic a través de la seva pàgina web, la fa-

cultat assegura que la decisió no ha vingut acompanyada d'explicacions sobre els motius de cessió d'unes obres «adquirides, restaurades i conservades» amb recursos econòmics de la Generalitat.

Afegeixen que tampoc no s'han raonat les conseqüències que podrien derivar-se del procés judicial obert entre les dues comunitats entorn de dites 97 peces, tant les 53 guardades als magatzems del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) com les 44 restants exposades al Museu Comarcal i Diocesà de Lleida.

Recorden els responsables universitaris en el seu escrit que tant les 53 peces conservades al MNAC,

sobre les quals pesa el compromís de devolució, com les albergades al museu de Lleida estan subjectes a la legislació catalana sobre patrimoni.

Exigeixen, a més, a la Generalitat de Catalunya que es mantingui activa en la defensa del «patrimoni català», i demanden que abans d'adoptar qualsevol decisió entorn dels béns guardats a Lleida s'escolti els investigadors.

Segons el parer del lletrat de l'AJuntament de Vilanova de Sixena, Jorge Español, la posició contrària de la Universitat de Lleida a la devolució dels béns de Sixena compromet l'acord de devolució dels referits béns.

MARC MARTÍ

Milián Mestre i «Els ponts trencats»

► El polític i periodista Manuel Milián Mestre, un dels fundadors del PP i col·laborador de Fraga Iribarne, va presentar dijous a la biblioteca Carles Rahola de Girona *Els ponts trencats*, un llibre que, segons assegura l'autor, explica tot de coses que no sabem sobre el nostre passat, fins al punt de canviar la nostra concepció del present. A l'acte hi van participar l'escriptor gironí Antoni Puigvert i la llibretera Carme Ferrer.